

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Apostolica contra nostri temporis hæreses

In quibus Loca illa explicantur, quæ Hæreticj hodie (maximè Caluinus & Beza) vel ad sua placita stabilienda, vel ad Catholicæ Ecclesiæ dogmata infirmanda ...

In Epistolam B. Pauli ad Romanos

Stapleton, Thomas

Antverpiae, 1595

5. Quum enim eßemus in carne, passiones peccatorum, quæ per legem sunt, operabantur in membris nostris, vt fructificarent morti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39447

ficium expertis. Hunc esse germanum stoliti sensum, sequentes versiculi commutrabunt.

§. *Quum enim essemus in carne, passiones peccatorum, quae per legem sunt, operabantur in membris nostris, ut fructificarent morti.*

Legis vita
in carnali-
bus.

Hæc est vita legis in ijs qui in carne sunt. Id est, qui carnaliter viuunt, videlicet, ut per legem iubentem, nec adiuantem passiones peccatorum operentur, id est, cupiditas peccandi magis ebulliat ac flagret in membris carnalium: quorum proprium est inuitum, & ex occasione mandati (vnde in sequentibus clarissimè docet) acrius & vehementius peccare. *Peccatum* (inquit) *id est, praua concupiscentia in me relicta, et accepta per mandatum, id est, magis impellit ad peccandum; seduxit me, id est, auxilium praeditatem peccandi, & grauiorem reddidit iniquitatem peccati (vbi enim non est lex, non prauaricatio) & per illud occidit.* Quum hæc sit vita legis in carnalibus, certissimum est quòd mors legis contraria est huic, ut illis mortua lex ab Apostolo dicitur, in quorum membris tales passiones per legem non operantur: id est, in quibus lex non amplius virtus peccati, non amplius seductio concupiscentiæ, non amplius seductio per mandatum, id est, occasione accepta per mandatum. Illis autem lex non est virtus peccati.

infra v. 21.

* Sic Aug.
de Spir. &
lit. cap. 14.

Lex qui-
bus mor-
tua.

in illis concupiscentiam non irritat nec auget
 lex, qui libenter & liberè faciunt legem; non
 in illis qui ab eius perfecta obseruatione & ri-
 gore perfectionis manumitti & liberari vo-
 lunt. De tali libertate à perfecta obedientia
 legis aut de tali rigida exactione, quoad per-
 fectam obseruationem legis, Apostolus hoc
 loco nihil prorsus loquitur, nihil insinuat, ni-
 hil ad monet. Rursum, liberari velle à per-
 fecta obedientia, est prorsus adhuc esse in
 carne, & passiones peccatorum per legem
 adhuc in tali voluntate operantur. Est quip-
 pe hæc vox, est hic affectus eorum quibus
 lex rigida, ardua, dura videtur; idque adeò
 dura, vt impossibilis ad obseruandum videat-
 ur. In illis lex adhuc viuit, non est mortua.
 Legis (inquam) illa qualitas seruilis, & rigida
 exactio, adhuc in illis viuit. Nolunt enim se
 obligari ad legis obseruationem tanquam
 rem ad salutem necessariam. Clamant mi-
 feri: Durus est hic mandatorum sermo, quis
 potest eum ferre? vel potius, vt *serui pigri*, *Matth. 23*
 accusant Dominum legislatorem vt *hominem*
durum & austum, qui metit vbi non seminauit, &
congregat vbi non sparsit; id est, quasi ibi exi-
 gat lucrum & fructum operum, vbi non de-
 dit operandi auxilium. Omnibus huiusmodi
 lex adhuc viuit, & passiones peccatorum
 per legem operantur in membris eorum vt
 fructificent morti. Quibus autem lex mor-
 tua est, nec amplius rigidus exactor, sed bo-
 nus &

mus & necessarius magister videtur, illi
sunt in carne, sed in Spiritu; nec passio-
peccatorum per legem, sed affectiones
tutum per gratiam in illis operantur; qui
Spiritus Christi participes facti sunt, & i-
ustificant Deo.

Apostoli-
ci sensus
manifesta
corruptio.

Quid nunc Calvinus ad hunc locum
prioris sententiæ exegeticus est, eamque
ponit? *Ostendit (inquit) quam perperam
zelora sub eius imperio adhuc detineantur
Quamdiu enim dominatur ac viget literalis
doctrina absque Christi Spiritu, non cohibetur
nis lascivia, sed potius ebullit. Est manifesta
sensus Apostolici corruptio, eademque ab-
Putat semper (aut potius putare se
quia alia via loci euidentiâ pro morte
gis, quoad seruilem eius timorem, à quo
su abhorret, euadere non potuit) loqui
Apostolum de lege ceremoniali, quòd
in sequentibus versiculis, prosequens
stolus hanc disputationem, de lege manda-
torum se loqui apertissimè demonstrat.
enim quum de lege dixisset, quòd *mortis
sumus legi, quòd passiones peccatorum per legem
operantur in nobis, denique quòd solus
lege mortis, quæ omnia legem valde per-
gere ac traducere videbantur, subiungit
ergo dicemus? Lex peccatum est? id est, peccatum
propria causa? Absit. Sed peccatum non cognoscitur
nisi per legem. Nam concupiscentiam nesciebamus
lex diceret; Non concupisces. Manifestum**

Apostolū
de lege
mandato-
rum lo-
qui pro-
batur.

facit aduertere & videre volenti, de qua lege
 haecenus loquutus est. Alioqui quàm ridicu-
 lum foret, ad obiectionem factam de lege ce-
 remoniali, responsum formare de lege man-
 datorum & morali, ad quam præceptum hoc
 pertinet, *Non concupisces* ! Calvinus ergo de
 lege ceremoniali hæc & præcedentia Aposto-
 li verba exponens, sensum eius deprauat, vt
 merito Beza ipsemet ab eo hac in parte re-
 cesserit. Deinde absurdum est, quòd domi-
 nante ac vigente literalis legis doctrina abs-
 que Christi Spiritu, non cohibetur carnis
 lasciuia, sed ebullit. Absurdum, inquam, est,
 literalis legis doctrinæ vigenti carnis lasciuia
 tribuere, vt (sicut Apostolus loquitur) *per*
legem ceremonialem passiones peccatorum ope-
rentur in membris carnalium. Non enim satis
 est dicere, iuxta Apostoli sententiam, vigen-
 te literalis legis ceremonialis doctrina absq;
 Christi Spiritu, lasciuia carnis ebullire: quum
 idem sit verum de vigente lege naturæ absque
 Christi Spiritu. Vtrobique enim causa tota
 lasciuie ebullientis, est absentia Spiritus
 Christi, sine quo carnis lasciuia non prohi-
 betur, sed ex natura corrupta ebullit. Sed
 Apostolus de illa lege loquitur, non solum
 cum qua, sed *per quam passiones peccatorum ope-*
rantur in nobis : id est, quæ sit aliqua causa e-
 bullientis lasciuie carnis; causa autem non pro-
 pria, sed (vt postea explicat) *per occasionem,*
 quatenus videlicet naturæ hominis corru-

Caluini
 sensus
 absurdi-
 tas.

Z. prio;

ptio, accepta illa lege absque Spiritu Christi magis irritata fuit ad peccandum. Quae autem lex ceremonialis nec vllū peccatum prohibeat, nec vllam virtutem præcipiat, sed exterius tantum cultus præscribat, & absque interno aliquo virtutis actu (non quidem ad meritum, & vt sint virtutū opera, sed) legitime exerceri poterant, illa tamen per occasionem ad peccandum in moribus irritare, & sic præuaricationem augere non potuit. Absurda igitur est Caluini hoc loci sensus Apostolici deprauatio. Quare quae postea de hac lege Caluinus subiicit, exponens illa verba, *Passiones peccatorum per legem operabantur, hoc est, legis opus, si non accesserit ille magister Spiritus, corda nostra magister accendere, vt in prauas cupiditates ebulliant, de mandatorum disertissimè exponit postquam* Apostolus, sicuti iam supra ostendimus, de lege ceremoniali nec vnum hinc verbum dicit, sed solum facit, nec vllō modo verum hoc esse potest. Qui enim ceremonias legales non literaliter seruabant, quamquam signa remanentia spiritualium (ait S. Augustinus) pro ipsius obseruabant, nescientes quò referrentur, id existimabant, quòd tali seruitute vni omnium quem non videbant, placerent Deo. Erat igitur legalis illa legis custodia cultus aliquis Deo, sed legalis; nec sine Spiritu Christi ad prauas cupiditates accendebat, sed sine Spiritu Christi intellectū in seruitute & pædagogia legali per-

Dedot.
Christ.
b. 3. c. 6.

pulum tantisper detinebat, huiusmodi rā-
men quæ esset veri Dei cultus, verus ac le-
gitimus, non impius aut miserabilis, qualis
Gentium erat, vt eodem in loco demonstrat
Augustinus. Sed erunt hæc omnia ex ijs, quæ
proximè sequuntur, clariora : vbi & causa
ostendetur, cur à lege mandatorū ad legem
ceremonialem Apostoli verba deflectere ac
decorquere Caluinus voluerit.

6. Nunc autem soluti sumus à lege mortis, in qua
detinebamur ; ita vt seruiamus in nouitate
Spiritus, & non in vetustate literæ.

Quomodo antea dixerat passiones peccato-
rum per legem operari in membris carnalium,
nunc à contrario demonstrat, ab illis videli-
cet qui non sunt carnales, sed spirituales.

Nunc autem (inquit) id est, per Spiritū Chri-
sti, quem accepimus, & cui iam desponsati
sumus quasi nouo marito ; soluti sumus à lege
mortis, id est, liberati sumus à lege quatenus
erat mortifera & litera occidens, iubens &
non adiuuans, ideoque præuentione au-
gens ; in qua detinebamur, id est, sub qua ante
gratiam Christi seruiliter detenti sumus ;
qualique sub iugū missi, eius terrore animos
nostros semper occupante atque turbante.
Nunc autem ita liberati sumus, vt seruiamus
Deo, voluntatē eius facientes, legisque man-
data seruantes ; nō in vetustate literæ, id est, non
in ea carnalitate veteris hominis, quam sola

A lege
mortis
quomodo
soluti